

120.

343

Jel astlon mina
süntimü
29 süri ekk
mih Kle Ky Pää
süntimä

Testi-ma rahwa 118.

K a l e n d e r,
ehf

L ä h t - r a m a t
1 8 2 2

aasta peäle, pärrast meie

Jesanda Jesusse Kristusse
sündimist.

Tallinnas
trükkitud, Gresseli kirjadega.

Pärrast meie kalli Jeesuse Kristusse	
sündimist, on tännawo se aasta	1822
Pärrast ma-ilma lomist	= = 5771
Pärrast Lutterusse õige usso üleswõtmist	306
Pärrast wanna katko	= = 165
Pärrast sedda, kui wäggi Pranburgi läks	144
Pärrast sedda, kui Toompä põllend	= 138
Pärrast sedda sure nälja hakkatust	= 127
Pärrast teist katko	= = 112
Pärrast meie sure armolisse Keisri Herra	
U E K S A N D R J P A W E D:	
W J E S J sündimist	= = 45
Pärrast sedda, kui ta hakkas wallitsema	21

Joulo = ja Wastla = päwa wahhel on:

7 nädalat ja 2 päwa.

Der Druck wird erlaubt.

L. W. Moris, Censor.

Dorpat, d. 23. September 1821.

Märkide selletaminne.

● Moor = fu.

ⓓ Esminenne werend.

● Täis = fu.

Ⓢ Wiimne werend.

† # Hea adert lasta.

Ⓢ Hea kuppo lasta.

∴ Hea aretimisse = rohto wõtta.

✕ Hea külwada ning istutada.

Ⓢ Hea lapsi wõbrutada.

✕ Sedda, mis pitkaliste peab kaswama.

⌋ Hea puid raiuda hone tarwis.

⌋ Ahjo tarwis.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

Kristusse ümberleikamisest. Luf. 2, 21.

1 Pühhap.	Neäri P. Aita Jummal!	
2 Esmasp.	Abel, Set	Selged
3 Teisip.	Enok	E 7, e. l.
4 Kesknaaddal	Metusala	
5 Neljasp.	Simon	päwad
6 Kede	3 Kunninga P.	ja
7 Loup.	Erart	

Jesüs 12 aastat wanna. Luf. 2, 41.

8 Pühhap.	1 P. pärr. 3 K. P.	parra:
9 Esmasp.	Peatus	jad
10 Teisip.	Paawli pääw	✓
11 Kesknaaddal	Ewraim	● 7. e. l.
12 Neljasp.	Kein	
13 Kede	Hilarius	fül-
14 Loup.	Weliks	mad

Pulmad Rana: liinas. Joh. 2, 1.

15 Pühhap.	2 P. p. 3 K. P.	
16 Esmasp.	Kisbregt	ilmad.

17 Teisip.	Tönnisse pääw.	D 8, e. l.
18 Kesknaaddal	Alfel	Lumme-
19 Neljasp.	Sara	
20 Kede	Waab. Sebast.	✓
21 Loup.	Neto	

Pealikust Kapernauma liinas. Matt. 8, 1.

22 Pühhap.	3 P. p. 3 K. P.	
23 Esmasp.	Potta	saddo.
24 Teisip.	Timoteus	
25 Kesknaaddal	Paawli ümber p.	6. e. l.
26 Neljasp.	Polikarpus	Kange
27 Kede	Krisostemus	
28 Loup.	Karel	fülm

Wina: mäest. Matt. 20, 1.

29 Pühhap.	9 P. e. Kr. üll. P.	ja
30 Esmasp.	Adelgund	
31 Teisip.	An	ruiff.

12mal selle ku päwal touseb päife kello pool 9, ning lahhab loja kello pool 4. Pääw on pitf 7 tundi, ja d 17 tundi.

1	Kestnädal	Pirrit	Lumme:
2	Nelijasp.	Küünla Pääw	E 4. e. l.
3	Kede	Hanna	
4	Loup.	Beronika	saddo

Küüti, mehhest. Luf. 8, 4.

5	Pühhap.	3 P. e. R. ill. P.	ja
6	Esmasp.	Tio	külm.
7	Teisip.	Salomon	✓
8	Kestnädal	Rikart	Selge
9	Nelijasp.	Käsperdina	● 9. p. l.
10	Kede	Kolastika	taewas
11	Loup.	Edo	ja

Pimmedast tee: äres. Luf. 18, 31.

12	Pühhap.	Vaasto Pühha	parras
13	Esmasp.	Penigna	külm
14	Teisip.	Wastla Pääw	ilm,
15	Kestnädal	Tuhla Pääw	wahhette
16	Nelijasp.	Juliana	● 3, p. l.

17	Kede	Aleksander	wahhel
18	Loup.	Konfordia	ka tuule

Kristusse kiusatusfest. Matt. 4, 1.

19	Pühhap.	1 P. Vaastus	Sim. Apost.
20	Esmasp.	Egarius	✓
21	Teisip.	Jesaias	ja
22	Kestnädal	Peetri pääw	tuisko.
23	Nelijasp.	Sirenus	● 10. p. l.
24	Kede	Maddise pääw	heit:
25	Loup.	Wiktorius	liffud

Kananee naesest. Matt. 15, 21.

26	Pühhap.	2 P. Vaastus	+
27	Esmasp.	Nestor	
28	Teisip.	Justus	ilmad.

16mal selle ku päwal touseb päike kello 7, lähkäh
loja kello 5. Pääw on 10, d 14 tundi pikk.

Martius.

Paasto: ku.

1	Kesknäddal	Albinus	Selge
2	Neljasp.	Medea	taewas
3	Kede	Eres	●
4	Loup.	Adrian	④ 0,57. e. l.

Sest kes kurratist waewatud. Luf. 11, 14.

5	Pühhap.	3 P. Paastus	ja
6	Esmap.	Kotwrid	kau:
7	Teisip.	Perpetua	nid
8	Kesknäddal	Siprian	●
9	Neljasp.	Pööri pääw	külmad
10	Kede	Mifeus	
11	Loup.	Konstantin	● 8, e. l.

5000 mehhe sõitmissest. Joann. 6, 1.

12	Pühhap.	4 P. Paastus	ilmad.
13	Esmap.	Sakeus	
14	Teisip.	Ernestus	Pehme
15	Kesknäddal	Longinus	ilm.
16	Neljasp.	Kert	Lumme

Sel kuul on 31 päwa.

17	Kede	Willemina	⑤ 11, p. l.
18	Loup.	Kabriel	saddo

Jesus kiwwidega wiisatud. Joann. 8, 46.

19	Pühhap.	5 P. Paastus	ja
20	Esmap.	Matrona	wihm.
21	Teisip.	Pent	...
22	Kesknäddal	Truto	Pehmed
23	Neljasp.	Tiits	ilmad.
24	Kede	Kasimie	Külm
25	Loup.	Paast. Mar. pääw.	⑥ 2, p. l.

Kristusse sisse sõitmissest. Matt. 21, 1.

26	Pühhap.	6 P. Paastus	ja
27	Esmap.	Kustaw	
28	Teisip.	Kideon	lumme
29	Kesknäddal	Kido	X
30	Neljasp.	Suur Neljas P.	saddo.
31	Kede	Suur Kede	

10mal selle ku päwal touseb päike kello 6, lähkäs
loja kello 6. Päew on 12, ja ö 12 tundi pikk.

Aprili.

Türri: ehk mahla: ku.

1	Loup.	Karjallaskm. pääw	Umbne
	Kristusse ülestouõmisest. Mark. 16, 1.		
2	Pühhap.	1 Pühha	6, p. 1.
3	Esmasp.	2 Pühha	taewas.
4	Teisip.	3 Pühha	
5	Kesknäddal	Maksim	Wihma
6	Neljasp.	Kõlestin	saddo
7	Kede	Aron	+
8	Loup.	Liborius	ja
	Kinnipandud ukst. Joann. 20, 19.		
9	Pühhap.	1 P. p. üll. P.	5, p. 1.
10	Esmasp.	Leo	tuul.
11	Teisip.	Julius	Pehme
12	Kesknäddal	Eseriel	ilm.
13	Neljasp.	Sermasius	...
14	Kede	Kinni pääw	Kallid
15	Loup.	Karin	kewwa:

	Heast karjatsest. Joann. 10, 12.		
16	Pühhap.	2 P. p. üll. P.	8, e. 1.
17	Esmasp.	Teodorus	bised

Sel kuul on 30 päwa.

18	Teisip.	Walerian	X
19	Kesknäddal	Timon	
20	Neljasp.	Adolarinus	päwad.
21	Kede	Sulpisius	
22	Loup.	Karsius	Wih-
	Ürrikesse aia pärrast. Joann. 16, 16.		
23	Pühhap.	3 P. p. üll. P. Türri pääw.	
24	Esmasp.	Albert	6, e. 1.
25	Teisip.	Markuse pääw.	ma-
26	Kesknäddal	Etselias	sed
27	Neljasp.	Eudokw	ja
28	Kede	Klaus	sojad
29	Loup.	Witalis	ilmad.

	Kristusse ärraminnemisest. Joann. 16, 5.		
30	Pühhap.	4 P. p. üll. P.	

10mal selle ku päwal touseb päike kello pool 5, ja lähhab loja kello pool 8. Pääw on pikk 15, ja 9 tundi.

Majus.

Meio: ehk leht: ku.

1 Esmasp.	Wolbri pāaw.	Willud
2 Teisp.	Sigismund	7, e. l.
3 Keisnāddal	† Leidminne	pāwad
4 Neljasp.	Kottard	✕
5 Rede	Susanna	wihma
6 Loup.	Tomisilla	ja

Sigest pallumissest. Joann. 16, 23.

7 Pühhap.	5 P. p. ill. P.	tules
8 Esmasp.	Tesiderius	ga.
9 Teisp.	Parnabas	1, 22. e. l.
10 Keisnāddal	Job	Se
11 Neljasp.	Suur † pāaw.	järrel
12 Rede	Malo	✕
13 Loup.	Liborius	tulles

Rõmüstajast. Joann. 15, 26.

14 Pühhap.	6 P. p. ill. P.	kallis
15 Esmasp.	Sohwi	7, e. l.
16 Teisp.	P. regrinus	soe
17 Keisnāddal	Jodotus	ilm.

Sel kuul on 31 pāwa.

18 Neljasp.	Erik	Wihma-
19 Rede	Potensia	sed
20 Loup.	Dil	ja

Pühhas waimust. Joann. 14, 23.

21 Pühhap.	1 Pühha	tuulsed
22 Esmasp.	2 Pühha	ilmad.
23 Teisp.	3 Pühha	10, p. l.
24 Keisnāddal	Ester	
25 Neljasp.	Urwan	So:
26 Rede	Eduard	jad
27 Loup.	Peet	pāwad

Jesus ja Nikodemus. Joann. 3, 1.

28 Pühhap.	3 aino Jummu. P.	✕
29 Esmasp.	Mart	wihma:
30 Teisp.	Wifand	ga.
31 Keisnāddal	Petronella	5, p. l.

8mal selle ku pāwal tonses pāite kello pool 4, ning lähhab loja kello pool 9. Pāaw on pitt 17, õ agga 7 tundi.

Junius.

Jani - lu.

1 Neljasp.	Kotskal	Mürris:
2 Rede	Hiskias	tamis-
3 Loup.	Rasmus	sed

Rikkast mehhest. Luk. 16, 19.

4 Pühhap.	1. P. p. 3 a. J. P.	ja
5 Esmasp.	Poninwastus	wihma
6 Teisip.	Artemius	saddo.
7 Kestnaddal	Lukretia	8, e. l.
8 Neljasp.	Medardus	
9 Rede	Pertram	
10 Loup.	Pitkem päänw	Kallis

Surest õhto: sõma: aiast. Luk. 14, 16.

11 Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	suwwi:
12 Esmasp.	Pasilides	ne
13 Teisip.	Tobias	
14 Kestnaddal	Parnabas	9, e. l.
15 Neljasp.	Widi päänw.	ilm.
16 Rede	Justina	Pitkes
17 Loup.	Kreet	molt

Sel kuul on 30 päwa.

Raddunud lambast. Luk. 15, 1.

18 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	
19 Esmasp.	Kerwasius	seiswad
20 Teisip.	Abgarius	head
21 Kestnaddal	Kael	pawad.
22 Neljasp.	Ukasius	
23 Rede	Pasilides	33, e. l.
24 Loup.	Jani päänw.	Sojad

Olge armolissed. Luk. 6, 36.

25 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	ilmad.
26 Esmasp.	Jeremias	
27 Teisip.	Ladislaus	Wihma
28 Kestnaddal	Josua	ja
29 Neljasp.	Peetr. Pawl. päänw.	rahhed.
30 Rede	Judit	46, e. l.

10mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit pärrast kello 2, ning lähhab loja üts werend pärrast kello 9. Päänw on piti 18 ning üts pool tundi, õ agga 5 ning üts pool tundi.

1 Loup.	Teobald	
Robfest kalla: sagist. Luk. 5, 1.		
2 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P. Heina Mar. p.	
3 Esmasp.	Kornelius	Mürri:
4 Teisip.	Ulrik	tamis-
5 Kestnaddal	Anselm	sed
6 Neljasp.	Hektor	3, p. l.
7 Kede	Erino	ja
8 Loup.	Temetrius	wihma,

Wariferide digusfest. Matt. 5, 20.		
9 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	tulega,
10 Esmasp.	Israel	✕
11 Teisip.	Eleonora	Kal:
12 Kestnaddal	Hindrik	lid
13 Neljasp.	Marrette pään.	sojad
14 Kede	Ponawent	Do, 24. e. l.
15 Loup.	Apost. Jagg.	ilmad.

4000 mehhe sõdmisfest. Mark. 8, 1.
 16 Pühhap. | 7 P. p. 3 a. J. P. | Mürri:

17 Esmasp.	Aleksius	
18 Teisip.	Kosina	tamin:
19 Kestnaddal	Kuwina	ne
20 Neljasp.	Elias	wih:
21 Kede	Taniel	maga.
22 Loup.	Apollina	1, 54. e. l.

Walle prohmetidest. Matt. 7, 15.		
23 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	
24 Esmasp.	Kristin	Kau-
25 Teisip.	Jakobi pään.	nis
26 Kestnaddal	Anno	✕
27 Neljasp.	Marta	pal:
28 Kede	Josua	law
29 Loup.	Olowi pään.	5, e. l.

Üllekohtusfest maia: piddajast. Luk. 16, 1.		
30 Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P.	
31 Esmasp.	Abdon	ilm.

12mal selle ku päwal touseb päike kello pool
 4, ning lähkää loja kello pool 9. Pään on pite
 17, õ agga 7 tuadi.

Augustus.

Leikuse: ku.

1	Teisip.	Petri wang.	Wägga
2	Kestnaddal	Annibal	pallaw.
3	Neljasp.	Eleasar	
4	Kede	Judas	Mürris:
5	Loup.	Tominikus	● 0,55 e.l.

Jerusalemma ärraritmisest. Luf. 19, 41.

6	Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	
7	Esmaasp.	Donatus	✕
8	Teisip.	Sirakus	tamis:
9	Kestnaddal	Romanus	se
10	Neljasp.	Lauritse pääw.	pilwed.
11	Kede	Herm	
12	Loup.	Eisebius	④ 4, p. l.

Wariserist ja tõlnerist. Luf. 18, 9.

13	Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P.	Wihma:
14	Esmaasp.	Ello	saddo
15	Teisip.	Mussi Mar. pääw.	
16	Kestnaddal	Isaak	tule:
17	Neljasp.	Wilibald	ga.
18	Kede	Peno	+

Sel kuul on 31 päwa.

19	Loup.	Sebald	Head
----	-------	--------	------

Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31.

20	Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	② 2, p. l.
21	Esmaasp.	Wilibert	
22	Teisip.	Sakens	sojad
23	Kestnaddal	Parfabas	+
24	Neljasp.	Pertli pääw.	il-
25	Kede	Ludwik	mad.
26	Loup.	Ireneus	

Preestrist ja lewitist. Luf. 10, 23.

27	Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P.	③ 11, c. l.
28	Esmaasp.	Aufustin	
29	Teisip.	Johann. hukk.	Uddune
30	Kestnaddal	Benjamin	
31	Neljasp.	Rebekka	ilm.

14mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit pärrast kello 4, ning lähhab loja üts werend pär, rast kello 7. Pääw on pitt 14 ning üts pool, 6 agga 9 ning üts pool tundi.

September. Süggise-ehk Mihkli-ku.

1 Rede	Etidius	Wihma
2 Loup.	Lisa	ja

Künnest piddali; többisest. Luf. 17, 11.

3 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	● 0, 39. p. l.
4 Esmasp.	Moses	tunt.
5 Teisip.	Kai	
6 Kestnaddal	Magnus	Selge
7 Neljasp.	Rigina	taewas
8 Rede	Mar. sündminne	ja
9 Loup.	Abigail	kallid

Mammionast. Matt. 6, 24.

10 Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P.	ilmad.
11 Esmasp.	Pööri päaw.	● 0, 28. p. l.
12 Teisip.	Sirus	Willud
13 Kestnaddal	Amatus	r
14 Neljasp.	Kisti üllendam.	päw d
15 Rede	Nikodemus	ja
16 Loup.	Eiwemia	

Sel kuul on 30 päwa.

Raini; liina surnust. Luf. 7, 11.

17 Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P.	d: külmad
18 Esmasp.	Titus	tulle;
19 Teisip.	Baustus	⑦ 1, e. l.
20 Kestnaddal	Tõns	wad.
21 Neljasp.	Mattuse päaw.	†
22 Rede	Morits	kuul
23 Loup.	Dsea	ja

Wee; többisest. Luf. 14, 1.

24 Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	wihma;
25 Esmasp.	Haralt	⑥ 5, p. l.
26 Teisip.	Tetel	saddo.
27 Kestnaddal	Adolw	
28 Neljasp.	Wentsel	Wil;
29 Rede	Mihkli päaw.	lud
30 Loup.	Hieronimus	ilmad.

12mal selle ku päwal touseb päife kello 6, ning läbbas loja kello 6. Päaw on pikk 12, ning d fa 12 tundi.

Suremast käsust. Matt. 22, 34.

1 Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	Heite
2 Esmasp.	Jarius	liffud,
3 Teisip.	Wolmar	● 3, e. l.
4 Keisnädal	Prants	tuul:
5 Neljasp.	Wides	sed
6 Rede	Susanna	r
7 Loup.	Amalia	ja

Alwatud innimessest. Matt. 9, 1.

8 Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	külmad
9 Esmasp.	Tomasia	ilmad.
10 Teisip.	Purfard	Tuult
11 Keisnädal	Angelus	● 7, e. l.
12 Neljasp.	Mai	ja
13 Rede	Theresia	wihma.
14 Loup.	Kalifetus	

Pulma ridade. Matt. 22, 1.

15 Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P.	Umbne
16 Esmasp.	Kallus	ja
17 Teisip.	Dlop	pilwne

18 Keisnädal	Lukas	● II, e. l.
19 Neljasp.	Eutius	r
20 Rede	Wendelin	tae:
21 Loup.	Ursel	was

Runningamehhe poia. Joann. 4, 47.

22 Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P.	ja
23 Esmasp.	Salonte	wihma.
24 Teisip.	Wlorentin	
25 Keisnädal	Kristian	● 2, e. l.
26 Neljasp.	Umandus	Wissud
27 Rede	Wilip	ilmad
28 Loup.	Engelbreht	ja

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23.

29 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	külm.
30 Esmasp.	Josawat	
31 Teisip.	Wolfgang	

16mal selle ku päwal: touseb päike kello pool 8, ning lähkäh loja kello pool 6. Päaw on pitk 9, d 15 tundi.

November.

Talwe: ku.

1	Kestnâddal	Pühhad päänw.	● 8, p. l.
2	Neljasp.	Hinged päänw.	
3	Kede	Kottlieb	Tuiso:
4	Loup.	Ot	sed

Kohto: rahhast. Matt. 22, 15.

5	Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	ja
6	Esmaasp.	Käsp	✓
7	Teisip.	Paltser	Külmad
8	Kestnâddal	Writs	ilmad.
9	Neljasp.	Theodora	
10	Kede	Martin Lutter	● 1, e. l.
11	Loup.	Martin Pütel	Heit:

Jairi tütreft. Matt. 9, 18.

12	Pühhap.	24 P. p. 3 a. J. P.	liffud
13	Esmaasp.	Arfadius	ilmad.
14	Teisip.	Preedrik	Lummes
15	Kestnâddal	Leopold	fao:
16	Neljasp.	Alwens	● 9, p. l.
17	Kede	Jonas	sed

Sel kuul on 30 päwa.

18	Loup.	Esra	ja
Hirmsast ärrakautamisse tööst. Matt. 24, 15.			
19	Pühhap.	25 P. p. 3 a. J. P.	
20	Esmaasp.	Amos	wihmased
21	Teisip.	Mar. ohwerd.	päänw.
22	Kestnâddal	Sesilia	
23	Neljasp.	Klement	● 2, p. l.
24	Kede	Josias	Pehme
25	Loup.	Kaddeina päänw.	ilm.

Wiimseft Kohtust. Matt. 25, 31.

26	Pühhap.	26 P. p. 3 a. J. P.	
27	Esmaasp.	Isak	Külm
28	Teisip.	Künter	ja
29	Kestnâddal	Ewert	lummes
30	Neljasp.	Andrese päänw.	saddo.

9mal selle ku päwal touseb päike kello pool 9,
ning lähkäh loja kello pool 4. Päänw on pikk 7,
5 agga 17 tundi.

Detsember.

Joulo = fu.

1	Rede	Arend	● 3, p. l.
2	Loup.	Kandidus	Tuisk

Kristusse süsse söitmisest. Matt. 21, 1.

3	Pühhap.	1 Kr. tull. P.	ja
4	Esmasp.	Agaton	fange
5	Teisip.	Wolber	f
6	Kestnaddal	Niggolas	külm.
7	Neljasp.	Natalia	
8	Rede	Mar. sam.	Selge
9	Loup.	Juhkum	● 3, p. l.

Tähhed enne wimist päwa. Luk. 21, 25.

10	Pühhap.	2 Kr. tull. P.	
11	Esmasp.	Elso	taewas
12	Teisip.	Otrilia	ja
13	Kestnaddal	Eutisia	wäh:
14	Neljasp.	Nikastus	hä
15	Rede	Johanna	külma.
16	Loup.	Lidia	● 7, e. l.

Joannes wangi tornis. Matt. 11, 2,

17	Pühhap.	3 Kr. tull. P.	
----	---------	-----------------------	--

Sel kuul on 31 päwa.

18	Esmasp.	Kristow	Tuisk
19	Teisip.	Lot	sed
20	Kestnaddal	Abraham	
21	Neljasp.	Toma - päaw.	pehmed
22	Rede	Peata	
23	Loup.	Udo	● 5, e. l.

Joannesse tunnistusest. Joann. 1, 19.

24	Pühhap.	4 Kr. tull. P.	
25	Esmasp.	Joulo.	ilmad.
26	Teisip.	Teine Pühha.	
27	Kestnaddal	Kolmas Pühha.	Kange
28	Neljasp.	Süta laste päaw.	f
29	Rede	Noa	
30	Loup.	Tawet	külm.

Sest immet: pannemiseest. Luk. 2, 33.

31	Pühhap.	P. pärr. Joulo	● 10, e. l.
----	---------	-----------------------	-------------

10mal selle ku päwal touseb päite üts werend pärrast kello 9, ja lähhab loa 3 werendit pärrast kello 2. Päaw on pikk 5 ja üts pool tundi, 6 18 ja üts pool tundi.

Sel aastal warjutakse Päike kolm ja Ku
laksford. Ugga meie maal on ükſi mülle:
mad Ku: warjutamissed nähha.

Esimesenne on meie maal nähtaw ku war:
jutamine 25mal Neäri: ku päwal. Talliinas
hakkab temma wähhä enne kello 6. Warjuta:
minne on keigesurem kello 7, ku louna pool kül:
ges. Ta lõpperus on 14 minutit vârrast kello 8.

Teine on meie maal näggematta päwa war:
jutamine 9ma Kiiunla: ku päwa õhtul.

Kolmas on meie maal nähtaw ku: warjuta:
minne 22mal Heina: ku päwal. Talliinas hak:
kab temma õse kello pool üks. Warjutamine
on keigesurem kello 2 ku pohja pool külges.
Ta lõpperus on 35 minutit pârrast kello 3.

Neljas on meie maal näggematta päwa
warjutamine õse 4mal Leikusse: ku päwal
wasto wiet.

Wies on meie maal näggematta päwa war:
jutamine 31mal Joulo ku päwal.

I. Eesti - ma Rubbernemangus.

Talliinas: 1) Jani: ku 20mast päwast ku
otsani. 2) Mihkli: ku 26mal, 27mal ja 28mal
päwal.

Rakwerre: liinas: 1) Neäri: ku 27mal ja
28mal päwal. 2) Jani: ku 16mal ja 17mal
päwal. 3) Mihkli päwal.

Vaide: liinas: 1) Kiiunla: ku 3mal päwal.
2) Jani: ku 25mal päwal. 3) Mihkli: ku
10mal ja 11mal päwal.

Hapsalo: liinas: 1) Neäri: ku 10mal ja
11mal päwal. 2) Mihkli: ku 14. ja 15mal
päwal.

Paldiski: liinas: 1) 2sel ja 3mal Kiiunla:
ku päwal. 2) Mihkli: ku 21sel ja 22sel
päwal.

Lihhola: liinas: 1) esimesesl Paasto: püh:
hal. 2) Mihkli: ku 24mal pawal.

Keila firriko jures Mihkli pawal ja faks
pawa se järrele.

Jeglehtis, naddal pärrast Mihkli pawa.
Kapas, esimesesl redel pärrast Mihkli pawa.

Merjama firriko jures, koimandamal Kris:
tusse tullemisse pühhal.

Keblas, Mihkli pawal ja faks pawa se
järrele.

Kollowerres, Meäri: ku 17mal ja 18mal
pawal, ja Wina: ku 4mal ja 5mal pawal.

2. Lihwlandi, ma Rubbernemangus.

Larto = liinas: 1) Kolme funninga suur
saksa laat. 2) Petri = 3) Maria sündimisse =
ning 4) Mihkli = pawal.

Werro = liinas: 1) Jani pawal. 2) 24mal
Mihkli ku pawal. 3) üks suur saksa laat,
mis 8 pawa petakse 22 Kiuunla = ku pawast.
4) 10mal Salwe = ku pawal.

Kastnas, Mihkli = ku 8mal ja 9mal pawal.
Audrus, 13mal ja 14mal Mihkli = ku pawal.

Perno = liinas: 1) 3 naddalad peäle Jani=
pawa üks suur saksa laat. 2) Esmapaaw
ning Teisipaaw enne Mihkli pawa. 3) Es:
maspaaw ning Teisipaaw pärrast 3mat Kris:
tusse tullemisse pühha.

Wastse = liinas: 1) Lihhawette pawal. 2)
Sumwiste pühhal. 3) Anne pawal. 4) Paas:
to pawal. 5) Pühhapaaaw pärrast Marti
Marreta pawal. 6) Hingede pawal. 7) Kad:
drina pawal.

Wiljandi = liinas: 1) Kiuunla = ku 2sel pawal
üks suur saksa laat, 8 pawa. 2) Jani = ku
pawal 3 pawa, ning 3) 24mal Mihkli = ku
pawal.

Põltsama = moisas, 17mal Mihkli = ku pawal.
Lustiwere = moisas, 15mal Wina = ku pawal.
Antso = moisas, Kiuunla = ja Kaddrina pawal.

Rossi = moisas, teine pool Werro = liina 24mal
Leikusse ehk Poimo = ku pawal.

Kaanso = moisas, 30mal Poimo = ku pawal.

Kortimoisas, liggi Walga-liina 15mal
Mihkli-fu päwal.

Rappina-moisas, 4mal ja 5mal Mihkli-
fu päwal.

Westi-moisas, Rambia fihhelfonnas, 15mal
Wina-fu päwal.

Oldre-moisas, Elme fihhelfonnas, 10mal
ning 11mal Mihkli-fu päwal.

Palopperre-moisas, Ottepä fihhelfonnas,
17mal Mihkli-fu päwal.

Kurresare-liinas: 1) 2sel Heina-fu päwal
ja kolm päwa pärrast sedda. 2) 24mal lei-
fusse-fu päwal ja kolm päwa pärrast sedda.

Helme-moisas, 15mal leifusse-fu päwal.

Killinge-moisas, 29mal leifusse-fu päwal.

Larwaste-moisas, 29mal Jani-fu päwal.

Walga-liinas: 1) 12mal Jani-fu päwal.
2) 10mal leifusse-fu ja 3) 29mal Mihkli-
fu päwal.

I. Seemne iwwikesed.

Üks isä ellas omma kolme poja ühe
säre sare peäl, ja toitis neid ja nende lap-
sedki, nenda et neil ei olnud murret egga
pudo, ni kaua kui isä hinges olli. Aga
wimaks forristas tedda surm, ning enne
kui temma hinge heitis kutsus ta neid weel
koko, õnnistas neid, ja ütles nende wast:
Müüd, poiokesed, pean teid mahajätma!
Et kandke siis isse hoolt, nenda kui muu-
tännini kannud. Teie ei woi eddespidi
mitte seie koko jada ellama; minge siit
wälja, teine hommiko pole, teine õhto,
kolmas pohja pole. Aga wõtke need w-
wikesed, mis teile annan, ja hoidke neid
hästi. Ja, kui mind enam ei olle teie
jures ollemas, siis wõtke iggaks ükki
maad, laewage sedda ümber, et ta mure-
daks jääb, ja wihma ja päwapaistet was-

toiwõttab. Sate sedda teinud, kũlwage
need iwwikessed peäle ja katke neid mullaga;
siis sate rohkeste wilja toidussõks ja ello-
rõmuks. Hoidke ka põld hãsti, et
ei peãse lojussed siise, egga keif wilja ei
riffu. Sai issa sedda weel rãfinud, siis
heitis hinge, ning nemmad matjid tedda
mahha.

Poiad nũud teggid issa sanna jãrrele,
lahkusid arra, ja wõtsid need iwwikessed
kasa. Kui nemmad keif ollid paigale sanud,
igga poeg omma kõhta, siis wõttis wan-
nem need issa antud iwwikessed, ja rãtis
ommas sũddames nenda: Mis eest teeksin
ennesele ja male nenda haiget, et lãhhãksin
Ma poue hawama! Kũl pãrke muidogi se-
met kossutab ja wiilm tedda kastab, et ta
wõib wilja kanda. Kũlwas siis semet
harrimatta sõdi peäle. Alaga orras ei tous-
nud, egga kannud sõõt wilja. Siis pilkas
ja unnustas wannem poeg koggoni omma
issa andi.

Keskminne poeg, kes õhto pole lãinud,
fui ta senna olli sanud kus ta piddi asset
jãma, watis sedda kõhta et se wãgga illus
õlli, ja mõtles ommas sũddames: Mis
eest teeksin issiennesele sedda kãhjo et Ma poue
ũlestuhniksin, ni kãua fui Ma mulle issi-
ennesest rohkeste omma kasso pakkub?
Wiskas siis iwwikessed kõrwale arra, ja
jãttis senna mahha. Kui ta nũud sai keif
selle Ma wilja arrasõnud, siis wast teggi
issa semewilja mahha. Alaga se ei lã-
nud ennã; sest ellaias olli iddud arra-
nãrrinud, egga ta kũlwand muud fui pal-
jad kõllud. Temnagi pilkas issa andi, ja
unnustas sedda hopis arra. —

Morem poeg teggi keif seddamõda fuida
issa kãsknud. Temma wallises parrema
põlloma, weddas sõnnikut peäle, kãwas
tedda õmber, ja heitis semet mahha. Ning
seme iddanes ja kãswis ja kandis kũekũm-
nekordse wilja. Mendasammoti teagi temma
ka pãrrastagi mitto aastat; ning temma

pöld aias ikka laiemaks, ja woos lãks
rohkemaks, et temmal ennesel ja temma
lastel ja laste lastelgi leiba kũl olli.

Monne aasta pãrrast, kui nãlg ja tũhhi
wannematte wendade kãtte tulnud, said
nemmad norema rikkussest kuulda ja lãksid
tedda waatma. Seãl nãggid pũllud tũmber-
ringi kalli wiljaga ja wihkodega kaetud, ja
kuulsid leikajatte õiskamist wãljal; sest se
olli otse wiljakorjamisse aeg.

Siis ehmataksid wennad ãrra, ja tũttesid
issekeskis: Meie olleme pahhaste teinud, et
isõa andi põlgasime!

Õppet. Sann. 28 peat. 19 salm: Kes
õmma Maad harrib saab leiba
kũl; agga kes tũhjad asjad tagga-
aiab, saab waesust kũl.

2. Jummalala pũllotõ.

Uks tallomees, Otto nimmi, rãkis tũh-
hel pãrwal õmma nabri Hanso wasto: Ollen

nũud jo mitto aastat sind ja so ellowisid tãh-
hele pannud; agga pannin ikka tũhhe asja,
mis sinnust leidsin, immeks, ehk sedda kũl
wãgga kido wããrt kombeks pean. Sa ol-
led, wend! monda õnnewahhetamist tun-
nud ja paljo willetsust ja kurwastust õn-
sinnule ja so õmmastele juhtunud; agga
ollid ikka tũhesuggune, ning rahho ja rõõm
paistab so silmist ja so wisidest, ni hãsti
kurjel kui hãl pãrwil. Õppetamind, kuida
sa sedda jouad!

Hans naerotas selle kõnne peãle ja tũttes
Otto wasto: Sedda woin monne sannaga
õõlda. Sedda mind õppetab minno põllo-
mehhe ammet, ja mo iggapãrwane tõ.
Wata! ma arwan isseennast ja õmma ello
põllotõ sarnatseks.

Otto watis selle kõnne peãle Hanso sil-
mi, kui ep olleks temma sest arro sanud.
Siis lissas Hans weel selletusseks jure:
Wata, wend! kui tulles willetsust, siis
mõtlen adra ja ãkkede peãle. Meed lõh-

Furwad maad et umbrohti saaks lammatus,
ja seme woiks juurduda. Nouan siis
tagga kas ehk minnogi süddames alles söti
ehk umbrohto ollemas. Sedda siis püan
ärrakittuda ja teist harrida et Jummal
wiljoke woiks kaswada ja siggida.

Wahhest jälle pannen omma willetsust
koue mürristamisse arrolisseks. Käl aia-
wad mustad, kolledad pilwed lilles, ja
ähwardawad hirmo; agga tagga järrele kos-
sutab wiimoke maad ja jahhutab ilmofest;
ning siis mõtlen: Kui illejäänud, paistab
päike jälle! Wata nenda ma arwan isse-
ennast ja omma ello põlloto sarnatseks.
Kas põld tohhib kändja wasto võlida: Mis
sa teed?

Agga kes on so põllo perremees ja harria?
Küssis Otto weel?

Kes muud, wastas Hans, kui Sesam,
ma kes lund annab kui willa ja hallad mah,
hakulwab kui tuhka; kes rohkeste waud
kastab ja wiimapiiskadega maad sullaks

teeb; (Laul. 147, 8. 16; 65, 11.) ja kes
omma päwapaistega põllud ja karjamaad
kossutab. — Redda Isand armas,
tab sellele annab temma hirmo. Ebr.
12, 6.

3. Adam ja Kerub.

Adam oli hakanud ommale põldo har-
rima ja rohhoaeda walmistama, täis wil-
jakandjaid puid ja södawaid rohtusid. Wil-
japead laenetasid temma wäljal, ja hül-
gasid õhta päwapaistes, ja puud ollid täis
õiesid ja kallist wilja. Inimesse sou isä
oli omma naese lastega keige se päwa tööd
teinud; ning kui õhto kättejoudis puhkasid
neimad mäekünka peäl ja waatid põllo illo
ja ähhamalge au. — Siis astus Edeni
aia hoidja Kerub kesse nende sekka; agga le-
gitsen moõk ei olnud temma kões, ning
temma pallenäggo oli lahke. Temma ter-
retas neid heldeste ja ütles: Waa! Ei
käanna küll Ma ennam isseennefest wilja nen-

Da fui enne; omma palle higgi sees peate
nüüd tööd teggema, et leiba saaksite. Agga
tõwaewa peäle tunneta melehead omma
sadud wiljast, ja täied wiljapead rõmusta-
wad silmi. Jehowa, se hallastaja Jum-
mal, on teile nou kättejuhhatanud issiennes-
tele uut Edenit walmistada.

Tõssi, ütles Adam, temma hallastus on
suur, ka siis kui temma karristab. Tah-
hame ka heamelega tööd tehha omma palle
higgi sees. Agga enne sedda olli Jehowa
meie liggi meid õnnistamas, ja laskis omma
palle paista meie peäle. Mis siis meie selle
ceft sanud?

Kerub kostis: palwe! Tõ läbbi annab
temma teile aialikko andi, palwe läbbi
taewast andi. Ning Adam tõstis silmad
taewa pole, ja temma naene ja lapsed, ja
tännas ja pallus Jummalat. Siis said
temma silmad selgeks, ja feif temma palle
näggo paistis, ning temma ütles: Je-
howa on hea, ja temma heldus kes-
tub iggaweste. (Eaul. 106, 1.)

4. Wiljapea ja ohakas.

Üks ellatand, jummalafartlik tallomees
kõndis leiko aial omma poiapoiaga põllo
peäl. Said nemmad leikajatte jure tulnud,
siis ütles wanna issa nalja parrast nende
wasto: Teie ollete aina lapsed minno wasto
arwata, kes minna ennam jo kui kuusküm-
mend leikust woitnud. Siis üks neid leika-
jaid pakkus sirbi temma kätte; ning wanna-
mees wõttis sirpi, ja leikas noremehhe ram-
moga tühhe wiho. Agga leikajad diskasid
ja laulsid temmale au laulo.

Siis se noormees, temma poia poeg, ütles
temma wasto: Wanna taat, kust sul ni-
suggune hea wannadus?

Agga wanna mees wastas ja ütles: Wa-
ta, poioke, minna ollen lapsest sadik Jum-
mala peäle lootnud häil päwil ja furjal
aial; selle läbbi hoidsin omma süddame head
meelt ja julgust; ollen ka ifka truiste tööd
teinud, ja feif mis mo kõhhus fermes-
te korda saatnud; selle läbbi kaswis mo ihho

rammo; ning sain Jummalal õnnistamist;
ollen ka ikka Jummalal ees kõndinud ommas
waggadusess ja innimestega rahhus ellanud;
sellega walmistasin ennesele rahho ja rõõm.
Keik sedda aastad kiinitasid ja kaswatasid.
— De nendasammoti, poole, siis sinnogi
wannadus on kui täis wiik, mis õiska-
misega reiallusse forjatakse.

Ugga kelle arrolisests panned sa kurga in-
nimesse wannadust?

Wata siin, wastas wanna issa, se õh-
hakas. Temma on üksik ja mahajätud,
ja temma hal pea tuultele mängiks. Need
tedda luggupiddamata ja murretsematta
latale pillawad. Täis wiijapea olgo sulle
tähhets, ja üksik õhakas nomiaks! —

5. Hillel ja Maimon.

Targat Hillelit olli üks õppia, Maimon
nimmi, ning Hillel tundis suurt rõõm se
nõre mehhe heast moistussest ja tarkussest.
Ugga temma sai kuulda et Maimon liaste

omma ennese tarkusse peäle lotis ja koggoni
palwet teggematta jättis. Gess se noor-
mees mõtles nenda ommas süddames: Mis
eest teeksin palwet? Kas Jummalal, kes
keik teab, meie sanno tarwis, et Ta woiks
aidata ja anda? Siis Ta polleks ennam
kui innimesse laps. Kas innimeste pallu-
missed ja õhkamisess woiwad temma mele
ja nou teisiti pöördä? Eks se Keigeheldem
anna meile ilmapalweta isseenneseft sedda
mis heaks ja kasuks tulleb? Nenda mõt-
les noormees ommas süddames. Ugga
Hillel olli wägga murre et Maimon en-
nast targemaks piddas kui Jummalal san-
na, ja wõttis ette tedda õige tele juhhatada.

Kui ühhel päwal Maimon temma jure
tulli, leidis ta Hillelit rohhoedas palmipude
warjus istmast, ja pead mõttes kae peäle
toetamast. Siis küsis Maimon ja ütles:
Õppetaja, mis peäle sa järrelemõttled?
Hillel, pead illestõstes, wastas nenda:

Wata! on mul üks hea sõbber, kes om-
ma pärrandusse madeft ellab. Need temma

tännini hõlega harris, ning tassusid ka roh-
keste temma tõ waewa kätte. Ugga nüüd
temma heitnud sahhad ja äkked kõrwale,
ja tahhab põlde koggoni harrimatta jätta.
Mis temmale muud seddawisi kättetulleb
kui waesus ja nälg!

Kas siis nuka mele wain temma hingest
jäggo sanud, ehk kas ta koggoni halbiks
jänud? Ei olle mitte, wastas Hillel. Tem-
ma on küll keif jummalikko ja ilmalikko tar-
kusse õppetussed läbbikatsunud, ja on ka
wagga melega innimenne. Ugga temma
ütles: Jummal on keigewäggewam; siis
ka woib mind toita ilma et ma adra tagga
pead kummardan; Temma on helde; küll
ka õnnistab minno sõmalauda issegi, ja
teeb ommad helded käd lahki. — Ning mis
woib selle peäle öelda?

Kuidas? ütles noormees, eks se olle öiete
Jummalat kiusama? Eks sa sedda olle tem-
male öölnud, õppetaja? Siis naerotas
Hillel ja ütles: Küll ütlen! Sinna iski, ar-

mas Maimon, olled se sõbber kellest rääkin.
Minnaks? küsis noormees, ärra ehmata-
des. Ugga wanna õppetaja wastas ja
ütles: Eks siis sinnagi kiusa Jummalat?
Kas palwe wähhem tööst, ja waimolik and
alwem põlde tassust? Ja kas Se kes sind
kässib pead mani kummardada ilmalikko
kasso pärrast, teine kui Se kes sind kässib
pead taewa pole tõsta, taewast kasso
sama? — Oh, poeg! olle allandlik, pea
ussust kinni ja pallu Jummalat!

Seddawisi rääkis Hillel, ja watis üles
taewa pole. Ugga Maimon läks ja pallus
iggapääw Jummalat süddamest; ning tem-
ma ello, mis tännini jo laitmatta olnud wi-
side polest, wõttis sest aiaist ussust, ja pal-
west omma täit wägge ja rammo.

6. N i s s o f ö r s.

Üks isä olli omma poiaga ühhe kõrge mäe
otsa üleslänud. Seal näggid nemmad
pärwa touswad omma au sees, ning nende

ees olli suur lai merri ja mārato lagge.
Nāggid ka eikesse pilwi māerinna ūmber,
ja kouemūrristamisē heāl kās nende
jalge al.

Reik need asjad katsusid nenda noremehhe
sūddame peäle et temma kõrge heālega loja
au fulutas.

Agga isä ei lausnud sannagi. Orko
allaminnes, fitis temma laenetawad pōllud,
et nemmad wāga armsad nāhha. Siis ütles
noormees: Dige kōl, isä! Agga kõrges
māeotsas olli Jummal minnul liggemal,
ja temma wāggi ja au ilmus nāhtawa-
malt.

Mis sa kõrges māe otsas nāggid ja kuul-
sid, se kihwatas kangele so meled, wāstas
isä: agga kui se nāagematta Jummal so
sūddames on, siis sa moistad ka paljast kõr-
reiki Temma wāgge, tarkust ja heldust.

Noormees kiskus nissokōrre maast ūlles,
ja ütles: Issa, õppeta mind sedda! Issa
wōttis kōrre kätte ja ütles: Wata! irowi

fest kōlwati mulda ja mādanes senna; agga
temmalt kaswis sesunnane uus loom. Moisi-
ta fest Selle wāgge kes nisuggust imme
seādust teinud! Wata! et nōddroke kōrs
touseks kōrgesse, egga katkaks, toetawad
tedda need lūllid, mis mitto tākhele ei pan-
negi; nenda siis laenetab willi tulest aetud,
agga kōrs ei katke mitte. Ja panne weel
tākhele wihiapēad tās irowi, kōl siis moisi-
tad ka loja heldust!

7. Jummal sanna sūddames.

Kui Abraham olli jo wanna ja ellatand,
ja tunnikē kättetulli et temma piddi surrema,
kōggus temma kēik ommad lapsed ja laste-
lapsed ennese ūmber ja õnnistas neid. Siis
kūssisid Issak, temma poeg, ja Rebekka,
temma minni, temmalt ja ütlesid: Issa!
sa olled matolinne olnud kēik omma ello pā-
wad, ja olled mōda maad kāinud, Kaldeast
Harani, ja Haranist Kanaani male, ja
Kanaanist Egiptusse male, ja Egiptusest

saggasi Kanaani male, kui võbras omma
tootusse maal, ja mitmes küsatusses, ja
ahhastusses. Ütle meile, issa! mis sind
siis finnitab ja jubhatab?

Ugga Abraham vastas ja ütles: Issan-
da sanna minno süddames.

Mis sanna se on? küsisid lapsed.

Abraham ütles: Se sanna mis Temma
minno vasto rakis Mamre tammikus:
Minna ollen se keigewäggewam,
kai minno palle ees, ja olle tõi-
este waaga; (1. Mos. 17, 1). See
samma sanna olli mulle kindlaks liinaks
hädä päiwil, walgusleks pimmedusse tee
peäl, moögaks ja kübiks ahhastusse aial.
Ja nüüd kair sesamma sanna minno eel mo-
wumse tekäimisse peäl, ja näitab mulle
emalt sedda tuggewat, iggawest liina, mis
se loia Jummal kindlaste raianud! Sai
temma need sannad rakinud nõrgutas temma
pead ja heitis hinge.

Se on se sanna mis
H Abraham rakis minna
Poi ja minna wasto
Püüta aias ärra
sanna 17. 1.